

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Asiaticae Historiae Societatis Iesv Pars ...

Libris Quatuor Consequentibus Pertexens, Quae post beatum S. Xaverij
Obitum Soc. Patres ad Dei gloriam in iisdem Prouinciis gessere

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1667

42. Generosum Christiani martyrium.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11445

ctorum gloria; sub autoram reuerſi, videmus ægtè iam verba forman-
tem, & prope ſimilem expiranti: de Deo tamen vt poterat, & rebus quas
conſueerat in concionibus tractare, toto illo mane crebro Iaponicè lo-
cutus, Ieſum & Mariam poſtmodum inuocans animam efflauit, adfue-
re nobiſcum, animam acturo proceres. Antonius, Ioannes, Iſabella, & ex
Chriſtianis plurimi alij, quorum is fuit luctus, & comploratio, vt qui Pa-
trem, & ſanctum ſibi eripi dolereat, cuius proinde tum pedum oſculis,
tum fleru largo parentalia præuertebant] ſic illi ex Iaponia Patres. Tan-
ti viri iacturam ſub idem temporis, auxit naufragium duorum, quos in
Iaponiam mittebat India, in ſubſidium ſociorum, Sacerdotem vtrum-
que, vtrumque omni ex Prouincia ſelectum, vtrumque magnas ſuſti-
nentem expectationes, rei Chriſtianæ magnificè augendæ. Sed enim fuit
alia Deo mens ab hac noſtra timida, & incerta; Iaponiæ illos prius ab-
ſtulit quam dediffet, & promptos eorum labores quiete ſubita præuertit.
Erât hi Petrus Ramirezius Goæ Rector, noſtris in Iaponia præfuturus; &
Ferdinandus Alcarazius concionator. Cocino vnde exierant Aprili menſe
ann. 1566. nauis quaſſa Malacam ſaluos potius quàm ſecuros peruexit, ſed
nauis Præfectus tot egit precibus vt illos etiam in formidoloſo quod
inibant mari portaret periculi ſocios, vt eius tam comem beneuolentiam
non potuerint declinare, nauis erat vetuſta, & debilis, cui ad exitum ve-
lut ſua parum ſufficeret caries, onerabatur ad crepidinem iniquo ponde-
re; itaque ad ſinum Siamenſem, primæ tempeſtati ſuccubuit, etſi eam tu-
to naui fœderatus, Sinenſis iuncus enauigauerit, & iunci quidem auxilium
peritura, laxati tormenti ſonitu petiit, ſed mox aut ſcopulo aliſa, vel ſuo
impari depreſſa onere videri deſiit, quàm multos ueheret non eſt memo-
riæ proditum; certum eorum neminem euaiſſe; imo quibuſdam extra
illam mercatoribus cum ea periſſe aureorum millia quadringenta, inter
quæ cenſentur pretioſa dona quibus Omuræ Regem Bartholomeum Rex
Luſitaniæ ornabat.

42.
Generoſum
Chriſtiani
martyrium.

Generoſius vitam clauſit, cliens Principis ſœminæ, Chriſtianus, illius
nempe quâ diximus odio Bonziorum, baptiſandum Patribus pagum ſuū
Nexicum obtuliſſe, culturâ illius Eccleſiæ promouebat Thomas, vir pla-
nè optimus, quondam illic Bonzius, tunc Chriſtianorum veluti curator,
qui poſt fidem ſuſceptam, peculiari à Patribus virtutis ſtudio informatus,
ex rapaci lupo in bonum paſtorem exierat, vt cui addi nihil poſſet ad mo-
rum probitatem, efficientiam dicendi, & firmandæ, augendæque fidei
amorem ſollicitum. Chriſtianus vna, & pauper effectus artem legerat.
infontem, & qua victum aratro quæreret, ex quo cum ipſi ad vtiliora ni-
hil reſiduum fieret temporis, & mallet animos quam terram colere, vxor-
em duxit quærendi victus adiutricem, anum deformem, pauperem, ore
in aurem alteram diſtorto viſu fœdam, verum Chriſtianam, & virtute
præſtantiſſimam, qua ille ſatiſfactione apud improbantes utebatur, haudqua-
quam voluptatis cauſa, ſed ſanctimoniam gratia ab ſe adamatam, quod-
que formoſi animi virtutes egregias pro dote eſſet allatura. Rem pagi
domina

domina longè aliter accepit, vocatum acerrime obiurgat, iubet larvam illam domo eiciat, ducatque nobilitate sua dignam, quam esset ipsamet illi repertura. Excusans, ille necessitatem legis Christianæ, quæ solui matrimonia verabat, negavit posse vxorem dimittere, repulsæ impatiens fœmina, pœnam capitis comminatur, non modo renuenti morem gerere imperatis, verum etiam differenti, quibus haud conturbatior vir fortis, Patrem adit, eius consilium exquirat, suadentique aliò migrandum cum bona illius adprecacone fugam mox arripit; ad hanc loci domina furere, iussa, minas, seque adeo spretam lusamque indignati, velle hominem retrahi, & habere non iam vxoratum sed mortuum: dissimulata rabie familiari mandat subsequi fugientem, satisfacere illi de violentia matrimonij imperati; culpam ignorantie hanc esse; nescisse se per leges Christianas, solui contracta coniugia nunquam posse, cœterum cum vxore iis legibus viueret, & bonis auib; ad eam rediret: his facile credulus Christianus, retro phaselum obueterat, cum videns celocem aduersam venire, aliamque ad latera cum hominibus armatis, intellexit statim quid ludi sibi luderetur, firmusque insons mori, quam Deo offenso viuere, itineris reliquum iis cum Christiano de vitæ huius: præ beata & æterna contemptu transegit colloquii vt si de morte debellata, non debellanda triumpharet, pagum suum ingressus, ensesque domi suæ exutus, processit ad milites qui iam in litus exscenderant, expediebantque ad cædem gladios, & prouolutus in genua, seque Deo sublati oculis, manibusque victimam offerens, mortem fortiter excepit, cadauer incolæ Christiani honorifico funere condiderunt. De hac prompta in mortem audacia, ad retinendam gratiam summi Regis scribenda venient centena roboris Christiani miracula; restat nunc breuis excursio in loca Christi fide, vel recens illustrata, vel incrementis illius ditata.

Est Xima insula ad occasum, milliarium sexaginta; duos continet principatus Xichim, cuius insulæ toti communis appellatio fit & Amacufam. Xichis anno 1567. Turriano & Almeida cœpit modo ducentos, nunc trecentos Baptismo tingendos exhibere, suumque præ aliis dinastam Xichidonum, ex nominalibus Ioannem, tamen perfidum, nec tam Christum, quam priuatas suas rationes, Christi specie amplexum, quem visuri paulò post sumus desertorem, & in Christianos crudelissimè bacchantem: quod nunc attinet, secuta Metropolis Principis sui factum, imitatieque hanc pagi, fana euertere, si quid in iis esset idoneum vsui, Xichim comportare, & in constructionem ædis sacræ illic conuertere, quam sumptu, & opere parcius exædificatam, idolorum ruinæ, & impietatis ex quibus confitit, fecere gloriosam. Mitto dicere de sanctinonia quam ex recenti Baptismo ferebant Christiani, diuinæ quidem miraculum gratiæ, sed quia nouis Iaponiæ Ecclesiis commune, iam non mirum, mori certè votum iis erat, læti puras efflabant animas, & gratulabantur sibi Deo quamprimum fruituri. Sani verò & viribus integris, adamasse se vitam, Patribus affirmabant cum Deos colerent, à quibus stulti eam postulabant;

D d d. 3 nunc

43.
Christiani
progressus
in Xichi &
Amacufa.